

STRUKTURA I ZASADY SEJMU I SENATU

Zasada	Zakres i przykłady
Dwubiegunowości	Parlament w Polsce składa się z dwóch izb: sejmu i senatu
Nierównego podziału kompetencji	<p>Model dwubiegunowości niesymetrycznej (bikameralizm nie zrównoważony) – sejm ma większe możliwości działania niż senat. Senat pełni funkcję „izby refleksji”. Wyraża się to m.in. w tym, że:</p> <ul style="list-style-type: none">– projekty ustaw wnoszone są do sejmu;– sejm może odrzucić poprawki senatu do ustawy lub zdecydować o nieprzyjęciu uchwały senatu odrzucającej ustawę;– tylko sejm uchwała wotum zaufania i wotum nieufności dla Rady Ministrów i jej członków;– tylko sejm uczestniczy w parlamentarnej kontroli Rady Ministrów i administracji rządowej;– tylko sejm może zainicjować postępowanie w sprawie odpowiedzialności konstytucyjnej (w stosunku do prezydenta może to zrobić Zgromadzenie Narodowe);– w obsadzie personalnej niektórych naczelnych organów państwowych uczestniczy tylko sejm;– tylko sejm może decydować o stanie wojny, stanach wyjątkowych i zawarciu pokoju.
autonomii obu izb	<ul style="list-style-type: none">– uznanie wyłącznej kompetencji izb do uchwalania własnych regulaminów rozstrzygających o wewnętrznej organizacji i sposobie działania w ramach ogólnej regulacji konstytucyjnej;– obie izby mają m.in. autonomię personalną – wyłączność ustalania składu osobowego własnych organów, autonomię jurysdykcyjną – wyłączność decyzji w sprawach immunitetowych i dyscyplinarnych;– nie można być równocześnie posłem i senatorem.
jawności	<p>obrady sejmu i senatu są jawne, oznacza to:</p> <ul style="list-style-type: none">– jawność i publiczność obrad izb,– dostępność do dokumentów i materiałów, które są przedmiotem bieżącej dyskusji parlamentarnej,– dostępność do dokumentów, które są rejestrem przebiegu obrad, w tym do imiennego wykazu głosowań (zasada ta ma charakter względny, ponieważ wyjątkowo każda z izb może uchwalić tajność obrad, „jeśli wymaga tego dobro państwa”, bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby członków).

STRUKTURA I ZASADY SEJMU I SENAT

Zasada	Zakres i przykłady
kadencyjności	<ol style="list-style-type: none">kadencja pełna sejmu i senatu trwa cztery lata.kadencja skrócona sejmu może być rezultatem:<ol style="list-style-type: none">decyzji własnej sejmu, poprzez przyjęcie uchwały większością co najmniej 2/3 głosów ustawowej liczby posłów (tj. 307 posłów);decyzji prezydenta, który może ogłosić skrócenie kadencji sejmu w dwóch okolicznościach:<ul style="list-style-type: none">niepowołania Rady Ministrów w procedurze wyznaczonej przez konstytucję,nieuchwalenia przez sejm ustawy budżetowej w określonym terminie (czterech miesięcy od złożenia projektu sejmowi przez rząd).kadencja przedłużona jest możliwa w przypadku wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych, ponieważ konstytucja zakazuje przeprowadzania wyborów w okresie obowiązywania stanu nadzwyczajnego i bezpośrednio po nim.zasada całkowitej równoczesności kadencji sejmu i senatu. Kadencja senatu jest podporządkowana kadencji sejmu, tzn. zmiany trwania czasu kadencji sejmu pociągają za sobą takie same zmiany w kadencji senatu, wybory do obu izb są przeprowadzane w tym samym czasie.
systemu permanencji	obie izby funkcjonują w systemie permanencji, a nie sesyjności, tzn. że obie izby są „stale gotowe”, w całym okresie trwania kadencji sejmu i senatu izby mogą być zwoływane na posiedzenia.
czasowej ciągłości prac parlamentu	<ul style="list-style-type: none">– oznacza brak okresu międzykadencyjnej przerwy w funkcjonowaniu parlamentu;– nowa kadencja zaczyna się w dniu pierwszego posiedzenia sejmu, w tym dniu równocześnie, a nie w dniu wyborów, kończy się kadencja poprzedniego sejmu.
wspólnych obrad	w przypadkach określonych w konstytucji sejm i senat, obradując wspólnie, działają jako Zgromadzenie Narodowe
kierowania pracami przez marszałka	<ul style="list-style-type: none">– każda z izb wybiera ze swojego grona marszałka (sejmu lub senatu) i wicemarszałków;– marszałek przewodniczy obradom, strzeże praw izby oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

STRUKTURA I ZASADY SEJMU I SENAT

	Opis i zakres działania
Ustrojodawcza	<p>Sejm może uchwalić konstytucję i wprowadzić do niej zmiany. Inicjatywa ustawodawcza w tym zakresie przysługuje:</p> <ul style="list-style-type: none">- 1/5 ustawowej liczby posłów,- Senatowi jako całości,- Prezydentowi. <p>Głosowanie nad zmianą konstytucji wymaga:</p> <ul style="list-style-type: none">- Sejm - większość co najmniej 2/3 głosów,- Senat - bezwzględna większość głosów,
Ustawodawcza	<p>Obejmuje uchwalanie ustaw. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje:</p> <ul style="list-style-type: none">- posłom (co najmniej 15 posłów lub komisji sejmowej),- Senatowi,- Prezydentowi,- Radzie Ministrów,- grupie co najmniej 100 000 obywateli. <p>Proces legislacyjny obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pierwsze czytanie (w komisjach lub na posiedzeniu Sejmu),2. Drugie czytanie - debata i poprawki,3. Trzecie czytanie - głosowanie,4. Przekazanie ustawy do Senatu (który może przyjąć, poprawić lub odrzucić),5. Podpisanie przez Prezydenta (może skierować do Trybunału Konstytucyjnego lub Sejmu),6. Publikacja w Dzienniku Ustaw.